

บทที่ ๑ บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพมีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆและมีคุณลักษณะตามที่ประเทศชาติพึงประสงค์ เหมาะแก่กาลเวลาและบริบทสังคมไทยดังปรากฏจากนโยบายทางการปฏิรูปการศึกษาให้ความสำคัญสูงสุดกับการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน เน้นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้คนสามารถพัฒนาสู่การเป็นคนที่มีสมบูรณ์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขอย่างแท้จริง

ดังนั้น โรงเรียนคลองห้า (พฤษชัยฯ) จึงได้พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์ เพื่อให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ และหลักการในการจัดการศึกษา เพื่อมุ่งให้เกิดคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
๒. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน
๓. เพื่อสร้างความตระหนักให้แก่ นักเรียนเป็นผู้มีค่านิยมที่ดีงาม

ขอบเขตของโครงการ

โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มีขอบเขตการดำเนินงาน ดังนี้

๑. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการ นักเรียนโรงเรียนคลองห้า (พฤษชัยฯ)
๒. สถานที่ดำเนินงาน โรงเรียนคลองห้า(พฤษชัยฯ) ,วัดพุทธชินวงศ์วรารามและวัดปัญญานันทาราม
๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ โรงเรียนคลองห้า (พฤษชัยฯ)

เป้าหมาย

- เชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นอนุบาลถึงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ โรงเรียนคลองห้า(พฤษชัยฯ) ทุกคน

- เชิงคุณภาพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มีตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน ดังนี้

๑.นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาระดับดีขึ้น

๒.นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการในระดับดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนมีความรู้ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมอันดีงาม ประพฤติตนได้อย่างถูกต้องตามทำนองครองธรรม ไม่ขัดต่อศีลธรรมและจารีตประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามน้อมนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่านิยมและจิตสำนึกที่ดีงาม มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และการอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และห่างไกลจากอบายมุข

บทที่ ๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มีดังนี้

- ๑.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม
- ๑.๒ ความหมายของคุณธรรมและจริยธรรม
- ๑.๓ แนวทางการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

๑.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง ความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ดังนั้นเพื่อให้การขับเคลื่อนดังกล่าวมีความชัดเจน เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม “คุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ” ที่ควรเร่งปลูกฝัง ประกอบด้วย

๑. ความขยัน ขยัน คือ ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การทำงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมออดทน ความขยันต้องปฏิบัติควบคู่กับการใช้สติปัญญาแก้ปัญหาจนเกิดผลสำเร็จ ผู้ที่มีความขยัน คือ ผู้ที่ตั้งใจทำอย่างจริงจังต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกที่ควร เป็นคนสู้งาน มีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รักงานที่ทำตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง

๒. ความประหยัด ประหยัด คือ การรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของแต่พอควรพอประมาณ ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ผู้ที่มีความประหยัด คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้คิดก่อนซื้อ เก็บออมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของอย่างคุ้มค่า รู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของตนเองอยู่เสมอ

๓. ความซื่อสัตย์ ซื่อสัตย์ คือ ประพฤติตรงไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดจากความรู้สึก ลำเอียงหรืออคติ ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อหน้าต่อวิชาชีพตรงต่อเวลา ไม่ใช่ เล่ห์กล คดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับผิดชอบต่อตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง

๔. ความมีวินัย มีวินัย คือ การยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติซึ่งมีทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสังคม ผู้มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎ ระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน/องค์กร/ สังคมและประเทศ โดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจ

๕. ความสะอาด สะอาด คือ ปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม ความผ่องใส เป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น ผู้ที่มีความสะอาด คือ ผู้รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามสุขลักษณะ ผูกพันจิตใจมิให้ขุ่นมัว จึงมีความแจ่มใสอยู่เสมอ

๖. ความสุภาพ สุภาพ คือ เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่งดงาม มีสัมมาคารวะ ผู้ที่มีความสุภาพ คือ ผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าว

รุนแรง วางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง แต่ในเวลาเดียวกันยังคงมีความมั่นใจในตนเอง เป็นผู้มีมารยาท วางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

๗. ความสามัคคี สามัคคี คือ ความพร้อมเพียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ เกิดงานการอย่างสร้างสรรค์ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอาัดเอาเปรียบกัน เป็นการยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความหลากหลายในเรื่องเชื้อชาติ ความกลมเกลียวกันในลักษณะเช่นนี้เรียกอีกอย่างว่า “ความสมานฉันท์” ผู้ที่มีความสามัคคี คือ ผู้ที่เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตนทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วง แก้ปัญหาและจัดการความขัดแย้งได้ เป็นผู้มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ พร้อมที่จะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ

๘. ความมีน้ำใจ มีน้ำใจ คือ ความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเองแต่เห็นอกเห็นใจเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่นและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน ผู้ที่มีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่นเข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ, คุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการ, (นโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา), ๒๕๕๐.)

๑.๒ ความหมายของคุณธรรมและจริยธรรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ให้ความหมายของคำว่า คุณธรรม หมายถึง สิ่งที่คุณคนส่วนใหญ่ยอมรับว่าเป็นสิ่งดีงาม ซึ่งเป็นความปรารถนาที่ส่งผลให้เกิดการกระทำที่เป็นประโยชน์และความดีที่แท้จริงต่อสังคม อันได้แก่ การปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา คุณธรรมนั้นนับว่าเป็นค่านิยมเช่นกัน

สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา ๙ (๒๕๓๙) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมว่า หมายถึง สิ่งที่ดีงามเห็นว่าคุณต้องดีงาม เป็นความดีที่สะสมอยู่ในใจของมนุษย์ เช่น ความเมตตา ความมีระเบียบวินัย นอกจากนี้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕ ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ได้ให้ความหมายคุณธรรมว่า หมายถึง กรอบความประพฤติ ความคิดที่สังคม หรือบุคคลมีความเห็นร่วมกันว่าเป็นสิ่งดีมีประโยชน์มากกว่าโทษ

กรมวิชาการ (๒๕๓๙) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง คุณงามความดีด้านกาย วาจา ใจ ซึ่งทำให้ ผู้ปฏิบัติและสังคมเกิดความสงบสุข อันได้แก่หลักธรรมในศาสนาต่างๆ

วศิน อินทสระ (๒๕๑๘) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง อุปนิสัยอันดีงามซึ่งสั่งสมอยู่ในดวงจิต อุปนิสัยอันนี้ได้มาจากการพยายามและความประพฤติติดต่อกันมาเป็นเวลานาน ๔

ประภาศรี สีหอำไพ (๒๕๓๕) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง หลักธรรมจริยาที่สร้างความรู้สึกลึกซึ้งชอบชั่วดีในทางกุศลธรรม มีคุณงามความดีภายในจิตใจอยู่ในขั้นสมบูรณ์จนเต็มเปี่ยมไปด้วยความสุข ความยินดี การกระทำที่ดีย่อมมีผลผลิตของความดี คือ ความชื่นชมยกย่อง ในขณะที่การกระทำชั่วย่อมนำความเจ็บปวดมาให้ การเป็นผู้มีคุณธรรม คือ การปฏิบัติตนในกรอบที่ดีงาม

บุญมี แท่นแก้ว (๒๕๓๐) ได้สรุปความหมายของคุณธรรม คือ สิ่งที่ยิ่งประเสริฐสุดทำของบุคคลและสังคมจะเข้าถึงได้ต้องมีความรู้ดี ความรู้ถูกต้อง เพราะความรู้ดี ความรู้ถูกต้อง จะสามารถปลูกฝังนิสัยที่ดีได้

ชัยพร วงศ์วรรณ (๒๕๔๐) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึงลักษณะนิสัยที่สั่งงามที่ได้ประพฤติปฏิบัติจนเคยชิน เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม จากความหมายของคุณธรรมดังที่ได้มี ผู้กล่าวมานั้นพอสรุปได้ว่า คุณธรรม หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่จะประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดี ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม คุณธรรม คือ ความดีงามในจิตใจที่ทำให้บุคคล ประพฤติดี ผู้มีคุณธรรมเป็นผู้มีความเคยชินในการประพฤติดีด้วยความรู้สึกลงในทางดีงาม คุณธรรม เป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับกิเลสซึ่งเป็นความไม่ดีในจิตใจ ผู้มีคุณธรรมจึงเป็นผู้ที่ไม่มากด้วยกิเลส ซึ่งจะได้รับการยกย่องว่าเป็นคนดี

การพัฒนาบุคคลด้วยคุณธรรมต้องฝึกฝนให้มีความรู้สึกตระหนักรู้ว่าอะไรดี อะไรควร อะไรไม่ควร อะไรไม่ดี และปฏิบัติแต่ในทางที่ถูกที่ควรให้เป็นปกติวิสัย การพัฒนาในสิ่งดังกล่าวควรใช้สิ่งโน้มนำให้มีคุณธรรมสูง มีความระลึกได้ว่าอะไรไม่ควร และความรู้สึกตัวว่ากำลังทำอะไรอยู่ ผู้หวังความสงบสุขความเจริญและความมั่นคงแก่ตนเองและประเทศชาติ ต้องฝึกฝนตนเอง ให้มีคุณธรรม คุณธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นมากสำหรับบุคลากรที่พึงประสงค์ขององค์การ องค์การควรให้การส่งเสริมสนับสนุนและชักจูงให้บุคลากรขององค์การสนใจคุณธรรม และพร้อม ปฏิบัติกับชีวิตการทำงานของตนเองต่อไป

จริยธรรม (Morality) เป็นคุณธรรมที่แสดงออกทางร่างกายในลักษณะที่สั่งงามถูกต้องอันเป็นสิ่งที่ประเสริฐของสังคมและจริยธรรม จะมีได้ต้องปลูกฝังฝึกหัดโดยเริ่มจากการปลูกฝังคุณธรรม (Virtue) ลงในใจก่อน การปลูกฝังคุณธรรมจำต้องอาศัยหลักคำสอนทางศาสนาอันได้แก่ศีล (Precept) อันหมายถึง หลักหรือกฎเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติเพื่อตัด หรือฝึกหัดกาย วาจา ให้เรียบร้อยให้เป็นปกติ กล่าวคือจะพูดหรือทำอะไรให้เป็นไปตามปกติอย่าให้ผิดปกติ (ผิดศีล) เช่นพูดไม่ถูกต้องให้เป็นธรรม กระทำให้ถูกต้องให้เป็นธรรม เมื่อพูดหรือกระทำถูกต้องเป็นธรรมย่อมมีความสุขความสบาย เยือกเย็นไม่เดือดร้อนอันเป็นผล การมีความสุขความสบาย เยือกเย็น ไม่เดือดร้อนดังกล่าว จึงเป็นผลของการมีศีลหรือเป็นผลแห่งการมีคุณธรรมในจิตใจ เมื่อมีคุณธรรมในจิตใจแล้วก็เป็เหตุให้ประพฤติจริยธรรมได้ถูกต้อง ดังนั้นคุณธรรมและศีลจึงเป็นโครงสร้างของจริยธรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญมี แท่นแก้ว (๒๕๓๒) ให้ความหมายจริยธรรมไว้ว่าจริยธรรม หมายถึง “ธรรมชาติหรือหลักธรรมที่บุคคลควรประพฤติ” จัดว่าเป็นคุณธรรมที่แสดงออกทางร่างกายในลักษณะดีงามถูกต้อง อันเป็นสิ่งที่ประเสริฐของสังคมและจริยธรรมจะมีได้จำต้องอาศัยหลักคำสอนทางศาสนาอันได้แก่ ศีล (Precept) อันหมายถึงหลักหรือกฎเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติเพื่อตัดหรือฝึกหัด กายและวาจาให้เรียบร้อยให้เป็นไปปกติ กล่าวคือ จะพูดหรือทำอะไรให้เป็นไปตามปกติ อย่าให้ผิดปกติ (ผิดศีล) เช่น พูดให้ถูกต้องให้เป็นธรรม กระทำให้ถูกต้องให้เป็นธรรม เมื่อพูดหรือกระทำถูกต้องเป็นธรรมย่อมมีความสุข ความสบาย เยือกเย็น ไม่เดือดร้อนอันเป็นผลการมีความสุข ความสบาย เยือกเย็น ไม่เดือดร้อนดังกล่าว จึงเป็นผลของการมีศีลหรือเป็นผลแห่งการมีคุณธรรมในจิตใจ เมื่อมีคุณธรรมในจิตใจแล้วก็เป็เหตุให้ประพฤติจริยธรรมได้ถูกต้อง ดังนั้นคุณธรรมและศีลจึงเป็นโครงสร้างของจริยธรรม

พระธรรมปิฎก (ประยุตต์ ปยุตโต) (๒๕๓๐) กล่าวไว้ว่า จริยธรรม มาจากคำว่า

“พรหมจรรย์” ซึ่งในทางพระพุทธศาสนา หมายถึง “มรรค” คือ วิธีการปฏิบัติสายกลางประกอบด้วย องค์ ๘ ประการ บางครั้งก็เรียกว่า “ไตรสิกขา” คือ การศึกษา ๓ ประการ อันได้แก่ ศีล สมาธิ และ ปัญญา

จริยธรรม หมายถึง สิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติอันเป็นการแสดงออกทางร่างกาย ตลอดถึง จิตใจเพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยการปลูกฝังให้คนในสังคมได้รู้จักหน้าที่ของตนจนเกิด เป็นคุณธรรม (Virtue) ฝังลงในจิตใจจนกลายเป็นอุปนิสัย สามารถที่จะประพฤติปฏิบัติได้โดยเป็น ธรรมชาติของสังคม และไม่มี ความคับแค้นของใจในการนำไปประพฤติปฏิบัติ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (๒๕๔๔) กล่าวว่า จริยธรรม แยกออกเป็น จริย+ธรรม คำว่า จริย ะ หมายถึง ความประพฤติหรือกิจที่ควรประพฤติ ส่วนคำว่า ธรรม มีความหมายหลายอย่าง เช่น คุณความดี หลักคำสอนของศาสนา หลักปฏิบัติ เมื่อนำคำทั้งสองมารวมกันเป็น “จริยธรรม” จึงได้ ความหมายตามตัวอักษรว่า “หลักความประพฤติ” หรือ “แนวทางของการประพฤติ” ตาม พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้คำนิยามว่า จริยธรรม คือ ธรรมที่เป็นข้อ ประพฤติ ปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม

๑.๓ แนวทางการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

ประเวศ วะสี (๒๕๕๐) กล่าวถึงระบบการศึกษาที่คุณธรรมนำความรู้ว่า อุปสรรคของการ พัฒนา จริยธรรม คือ ระบบการศึกษาที่เอาวิชาเป็นตัวตั้งเน้นว่าเรียนวิชาอะไรได้ใช้ตำราอะไร สอบ วิชาอะไรและสำเร็จวิชาอะไร เรื่องนี้ท่านเจ้าคุณพรหมคุณาภรณ์พุทธมา ๒๐-๓๐ ปี ว่าเป็นการศึกษา แยกส่วนแยกการศึกษาจากชีวิตเด็ก ไม่อยากพูดคุยกับพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เพราะคุยแล้วไม่ได้ คะแนน คะแนนไปอยู่ในการท่องตำรา แท้จริงพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย มีความรู้ในตัวมานาน่าจะเรียนรู้

วิจิตร ศรีสอาน (๒๕๕๐) กล่าวว่า หากนำจริยธรรมไปทำเป็นวิชาจริยธรรมก็จะไม่เกิด เพราะจริยธรรมไม่ใช่วิชา ท่านอาจารย์พุทธทาสจะย้ำว่า การเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดคือ การปฏิบัติและ การได้ผลจากการปฏิบัติที่เรียกว่าปฏิเวธ คือ ผลจากการปฏิบัติ

เพ็ชร ฐปะวิเชตร์ (๒๕๔๗) กล่าวว่า การสร้างคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษามีสถานศึกษา เป็นจำนวนมากที่ได้ละเลย หรือขาดความเข้มแข็งในการที่จะรักษาหรือส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรมของบุคลากร ทั้งที่เป็นผู้สอนและผู้เรียน ทั้งนี้เพราะมีการมุ่งเน้นการผลิตคนให้มีความรู้ เป็นปริญญาชนมากกว่าปัญญาชน หรือบางแห่งผลิตคนแต่เป็นคนที่ไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ มีแต่วุฒิการศึกษาเป็นเครื่องประดับเท่านั้น หรือผลิตคนที่มีความรู้แต่ขาดคุณธรรมและจริยธรรมหรือ มีทัศนคติและค่านิยมที่ผิดๆ จนทำให้คนในสังคมวัดคุณค่ากันที่ผลประโยชน์ การมุ่งหาสิ่งตอบสนอง ความต้องการของตนเองอย่างขาดคุณธรรมประจำใจ มีความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย การเอาเปรียบซึ่งกัน และกัน นอกจากนี้ยังได้ให้ความเห็นว่าการแก้ไขหรือการสร้างคุณธรรมและจริยธรรม ในสถานศึกษา ครูอาจารย์มีส่วนสำคัญในการนำและการสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพราะเป็นเรื่องภายในจิตใจที่ สะท้อนออกมาเป็นพฤติกรรมภายนอก ครูจึงควรเป็นแบบอย่างที่ดี ครูจะต้องสร้างจิตใจ ที่มีความ เมตตากรุณาต่อนักเรียน มีความปรารถนาดีต่อนักเรียน การสอนทุกครั้งจะต้องสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและทักษะชีวิต ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ครูต้องหมั่นหาบทความ รายงานการวิจัยงานเขียนเรื่องราว หรืออาจสร้างบทความที่ดีที่สร้างคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ สังคม

และนำมาเผยแพร่ให้กับนักเรียนในห้องเรียน หรือติดบอร์ดเพื่อให้มีการอ่านอย่างทั่วถึงอยู่เสมอ ครูต้องการการการณรงค์ ส่งเสริมยกย่อง ประกาศให้รางวัลแก่ผู้เรียนหรือคนในสังคมที่ทำความดี ความงาม มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นที่ยกย่องและเป็นแบบอย่าง ขณะเดียวกันนักเรียนที่ขาดคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม ครูจะต้องให้อภัยและให้โอกาสสนับสนุนให้นักเรียนคนนั้นกลับตัว กลับใจ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสียใหม่อย่างอดทนอดกลั้นและทุ่มเท

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (๒๕๕๐) ได้กำหนดคุณลักษณะ ของคนไทยที่พึงประสงค์เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับวัย ซึ่งใน มาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของ ผู้เรียนไว้ ๖ ประการ คือ

๑. ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ
๒. ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต
๓. ผู้เรียนมีความกตัญญูกตเวที
๔. ผู้เรียนมีเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว
๕. ผู้เรียนมีความประหยัด และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
๖. ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

วิจารณ์ พานิช (๒๕๕๐) ได้ให้แนวคิดว่า การจัดการความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำเป็นต้อง เน้นผู้ปฏิบัติ คือ เป็นกิจกรรมที่ผู้ปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมเอาประสบการณ์มาแลกเปลี่ยน เรียนรู้กัน คือเน้น (Knowledge Sharing) ความรู้ปฏิบัติด้านคุณธรรมแต่ไม่ใช่เพียงแลกเปลี่ยนแค่การ เล่าเรื่อง ต้องมีการจดบันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets) เพื่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้วย แล้วรวบรวม เอามาสังเคราะห์เป็นแก่นความรู้ (Core Competence)

สุนน อมรวิวัฒน์ (๒๕๔๔) กล่าวถึงขุมความรู้หรือปัญญาธรรมว่า เป็นหลักการระบบความ เชื่อที่คนได้รวบรวมสะสมจากประสบการณ์อันยาวนาน และได้ถูกถ่ายทอดสืบต่อกันมาและสร้างสรรค์ ขึ้นใหม่อย่างแยบยลและกลมกลืนก่อนการสั่งสอน อบรม บ่มนิสัย เป็นวิธีการสอบแบบไทย ที่น่าจะ นำมาใช้พัฒนาจิตใจ โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพสังคม

บลูม (Bloom) (๒๕๕๑) ได้จำแนกจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ จุดมุ่งหมาย ทางด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) หรือด้านความรู้ความเข้าใจ จุดมุ่งหมาย ทางด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) หรือด้านปฏิบัติ การกระทำ และจุดมุ่งหมายทางด้าน จิตพิสัย (Affective Domain) หรือด้านจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก และเจตคติทางด้านจิตพิสัย บลูม (Bloom) ได้จำแนกจุดมุ่งหมายออกเป็น ๕ ระดับ ซึ่งสามารถอธิบายขั้นตอนสำคัญของการเกิด เจตคติและการพัฒนา ลักษณะนิสัยได้ดังนี้

๑. ขั้นการรับรู้ (Perceiving or Receiving) การที่บุคคลจะเกิดการพัฒนาลักษณะนิสัย ใดๆ ได้บุคคลนั้นจะต้องมีโอกาสได้รับรู้และใส่ใจในสิ่งนั้นๆ ก่อน ดังนั้นหากเราต้องการจะพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมหรือค่านิยมใดๆ ให้แก่บุคคล เราจึงต้องพยายามจัดสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่ช่วยให้บุคคลเกิด การรับรู้และความสนใจในคุณธรรมจริยธรรมหรือค่านิยมนั้นๆ

๒. ขั้นตอนการตอบสนอง (Responding) แม้บุคคลได้รับรู้และเกิดความสนใจในสิ่งนั้นแล้ว แต่หากไม่มีโอกาสได้ตอบสนองต่อสิ่งนั้น ความสนใจนั้นก็จะไม่ได้รับการพัฒนาไปจนถึงระดับการ พัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ดังนั้นในการสอนจึงจำเป็นต้องพยายามให้บุคคลนั้นมีโอกาสตอบสนองต่อสิ่ง

นั้นและเกิดความรู้สึกพอใจ ซึ่งจะช่วยทำให้บุคคลนั้นพัฒนาความสนใจที่มีอยู่ให้มากขึ้น

๓. ขั้นการเห็นคุณค่า (Valuing) หากบุคคลมีโอกาสดบสนองต่อสิ่งใดแล้วได้รับผลที่พึงพอใจบุคคลนั้นก็จะเริ่มเห็นคุณค่าของสิ่งนั้น ดังนั้นหากเราสามารถจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมต่างๆ ให้บุคคลนั้นได้รับผลประโยชน์จากการปฏิบัติตามคุณธรรมจริยธรรมหรือค่านิยมที่ต้องการก็จะช่วยให้บุคคลนั้นเห็นคุณค่าของการปฏิบัติและเต็มใจที่จะปฏิบัติเช่นนั้นต่อไป

๔. ขั้นการจัดระบบ (Organizing) การที่บุคคลเห็นคุณค่าของคุณธรรมจริยธรรมหรือค่านิยมใดๆ แล้วจะสามารถพัฒนาขึ้นไปเป็นลักษณะนิสัยได้นั้นบุคคลนั้นจะต้องมีการนำไปปฏิบัติหรือนำไปใช้ในระบบชีวิตของตน จึงเป็นระเบียบหรือระบบในการปฏิบัติตนตามคุณธรรม จริยธรรม หรือค่านิยมนั้นๆ ในวิถีการดำเนินชีวิตของตนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลนั้นได้ก้าวไปสู่ขั้นสูงสุดของการพัฒนาทางด้านจิตพิสัย คือ การพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย

๕. ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย (Characterization) บุคคลที่สามารถปฏิบัติตนตามคุณธรรมจริยธรรม หรือค่านิยม ที่ยึดถือในวิถีการดำเนินชีวิตของตนอย่างสม่ำเสมอในที่สุดก็จะพัฒนาถึงขั้นการเป็นลักษณะนิสัยของตนซึ่งนับเป็นขั้นสูงสุดของการพัฒนาทางด้านจิตพิสัย จากแนวคิดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมใดๆ ให้แก่บุคคลเพื่อให้เป็นลักษณะนิสัยของบุคคลนั้น สามารถทำได้ซึ่งพัฒนา ว่องอนาการและทศนา เชนฉนิ ระบุไว้

๕ ประการ คือ

๑. จัดสิ่งเร้าให้บุคคลนั้นได้รับรู้และเกิดความสนใจในเรื่องที่ต้องการปลูกฝัง

๒. จัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ช่วยให้บุคคลนั้นได้รับการตอบสนองในเรื่องนั้น และเกิดความพึงพอใจ

๓. ช่วยเหลือบุคคลเห็นคุณค่าของเรื่องนั้น โดยการช่วยให้เขาได้เห็นประโยชน์ได้รับประโยชน์หรือเกิดความพึงพอใจในค่านิยมนั้น

๔. ช่วยเหลือบุคคลนั้นมีโอกาสจัดระเบียบในการนำเรื่องนั้นไปใช้ในระบบชีวิตของตน

๕. ช่วยเหลือบุคคลนั้นได้ลงมือปฏิบัติตนตามค่านิยมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนกระทั่งปฏิบัติได้เป็นลักษณะนิสัย

จากแนวคิดการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษา สามารถสรุปได้ถึง ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมได้ดังนี้

๑. ทำหน้าที่เป็นบรรทัดฐานหรือมาตรฐานของพฤติกรรมทั้งหลายเป็นตัวกำหนด การแสดงออกควรทำหรือไม่ควรทำ ซึ่งจะช่วยกำหนดจุดยืนในเรื่องต่างๆ และช่วยประเมินการปฏิบัติ ของตัวเราและบุคคลอื่น

๒. ทำหน้าที่เป็นแบบแผนสำหรับการตัดสินใจและแก้ไขข้อขัดแย้งต่างๆ ทำให้เขาเลือกทางใดทางหนึ่งเพื่อแก้ไขปัญหา เช่น การตัดสินใจปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตแทนที่จะเลือกในทางช่วยพวกพ้องหรือปฏิบัติในทางไม่สุจริต

๓. ทำหน้าที่เป็นแรงจูงใจหรือผลักดันของบุคคล

บทที่ ๓ วิธีดำเนินงาน

โรงเรียนคลองห้า (พฤษฯ) ได้นำวงจรหรือแนวคิดการบริหารงานคุณภาพ PDCA มาใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน ประกอบไปด้วย P (Plan) ขั้นการวางแผน D (Do) การลงมือปฏิบัติ C (Check) การตรวจสอบ และ A (Action) คือดำเนินการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข โดยที่แบ่งเป็น กระบวนการดำเนินงาน ตามกระบวนการ PDCA ได้ดังนี้

๑. การวางแผน (Plan) ประชุมครูและบุคลากรเพื่อร่วมกันวางแผนและวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นและบริบทของสถานศึกษา หรือวิเคราะห์สภาพปัญหาจากการดำเนินงานในปี การศึกษาที่ผ่านมาและวางแผนกำหนดหน้าที่และผู้รับผิดชอบและจัดทำแผนการดำเนินงานในแต่ละ กิจกรรม

ขั้นที่ ๑ วิเคราะห์สภาพปัญหา

วิเคราะห์ตนเอง

1. นักเรียนขาดระเบียบวินัยในตนเอง ขาดการปลูกฝังเรื่อง การมีระเบียบวินัย
2. นักเรียนไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเนื่องจากพื้นฐานจิตใจ สภาพสังคมและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่
3. นักเรียนไม่มีความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ขาดจิตสำนึก ที่ดี ขาดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต
4. แผนการสอนในแต่ละรายวิชาไม่มีการสอดแทรกเรื่อง คุณธรรมจริยธรรม

๒. ปฏิบัติตามแผน (Do) หลังจากที่ได้ร่วมกันวางแผน (Plan) กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินงานแล้ว ในขั้นตอนถัดไปคือการลงมือทำหรือการปฏิบัติตามขั้นตอน ตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่องและลงมือดำเนินกิจกรรมตามปฏิทินการดำเนินงานดังนี้

การดำเนินงานตามแผน

ที่	กิจกรรม	วิธีดำเนินกิจกรรม	ระยะเวลา
๑	กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมสวดมนต์ประจำสัปดาห์	๑) ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจขั้นตอนการดำเนินงาน วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา และจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ๒) กำหนดเป้าหมายและวิธีการดำเนินโครงการ ๓) จัดกิจกรรมสวดมนต์นั่งสมาธิโดยมีเป้าหมายเพื่อนำไปสู่การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียน ๔) ครูจัดทำแผนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกเนื้อหาวิชาและตารางเรียนทุกภาคเรียน มีคาบสวดมนต์ ๑ ครั้งต่อสัปดาห์ ๕) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประเมินโครงการ ๖) สรุปผลการดำเนินกิจกรรม	ตลอดปีการศึกษา
๒	กิจกรรมที่ ๒ ธรรมะสอนหนู	๑) ประชุมชี้แจงและกำหนดแนวทางการพัฒนา ๒) จัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบกิจกรรม ๓) ผู้รับผิดชอบโครงการประสานงานเรื่องวิทยากรในการอบรม ๔) ดำเนินการจัดโครงการโดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนนำความรู้ในหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิตจริง การมีศีลธรรมในการดำเนินชีวิต โดยได้รับความอนุเคราะห์จากหลวงพ่อดวงแสงสามัคคีธรรมและวัดพระธรรมกายในการดำเนินโครงการในครั้งนี้ ๕) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประเมินโครงการ ๖) สรุปผลการดำเนินโครงการ	เดือนกรกฎาคม

ที่	กิจกรรม	วิธีดำเนินกิจกรรม	ระยะเวลา
๓	กิจกรรมที่ ๓ ค่ายอบรม คุณธรรม- จริยธรรม นักเรียนชั้น อนุบาล-ป.๖	๑) ประชุมชี้แจงและกำหนดแนวทางการพัฒนา ๒) จัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบกิจกรรม ๓) ผู้รับผิดชอบโครงการประสานงานเรื่อง สถานที่และวิทยากรในการอบรม ๔) ดำเนินการจัดโครงการโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม มี ระเบียบวินัย โดยได้รับความอนุเคราะห์สถานที่และวิทยากร จากวัดปัญญานันทาราม ๕) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประเมินโครงการ ๖) สรุปผลการดำเนินโครงการ	เดือนพฤศจิกายน
๔	กิจกรรมตาม แนววิถีพุทธ	๑) ประชุมชี้แจงและกำหนดแนวทางการพัฒนา ๒) จัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบกิจกรรม ๓) ดำเนินการจัดโครงการโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม มี ระเบียบวินัย ๔) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประเมินโครงการ ๕) สรุปผลการดำเนินโครงการ	ตลอดปีการศึกษา

๓. ตรวจสอบ(Check) ในการติดตามตรวจสอบและการประเมินผลการดำเนินโครงการ
โรงเรียนมีแนวทางการติดตามตรวจสอบและประเมินผลดังนี้

ที่	กิจกรรม	การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล
๑	กิจกรรมสวดมนต์ประจำสัปดาห์	- การประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม - ประเมินความคิดเห็น
๒	ธรรมะสอนหนู	- การประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม - ประเมินความคิดเห็น

๓	ค่ายอบรมคุณธรรม- จริยธรรม นักเรียนชั้นอนุบาล-ป.๖	-การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียน
๔.	กิจกรรมตามแนววิถีพุทธ	-การประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม -ประเมินความคิดเห็น

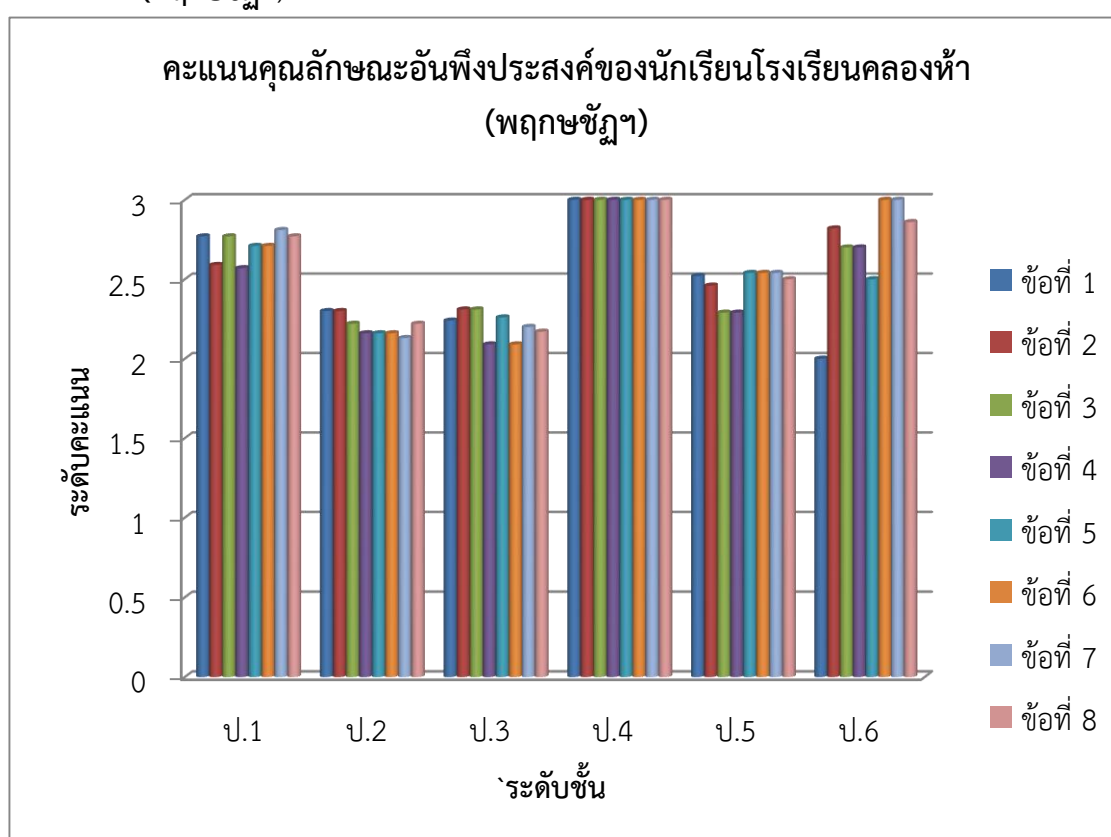
๔. ปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยการนำข้อค้นพบจากการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการ
ดำเนินโครงการมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไข และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการดำเนินงานในปีการศึกษาต่อไป

บทที่ ๔

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามขั้นตอนวิธีดำเนินงาน สามารถรายงานผลการดำเนินงานได้ดังนี้

รูปภาพที่ ๑ แผนภูมิแสดงคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนคลองห้า (พฤษภาคม)

จากแผนภูมิแสดงคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนคลองห้า (พฤษภาคม) พบว่าในปีการศึกษา ๒๕๖๒ นักเรียนระดับชั้น ป.๑-๖ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีขึ้นไป

ตารางที่ ๒ ผลการประเมินความพึงพอใจในโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น/ความพึงพอใจ						
	มากที่สุด (%)	มาก (%)	ปาน กลาง (%)	น้อย (%)	น้อย ที่สุด (%)	ค่าเฉลี่ย	ระดับความ คิดเห็น
๑. ความพึงพอใจต่อการสวดมนต์ประจำสัปดาห์	๘๘ (๕๘.๖๖)	๔๘ (๓๒.๐๐)	๑๐ (๖.๖๖)	๔ (๒.๖๖)	-	๔.๔๖	มากที่สุด
๒. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมธรรมะสอนหนู	๙๐ (๖๐.๐๐)	๔๕ (๓๐.๐๐)	๑๕ (๑๐.๐๐)	-	-	๔.๕๐	มากที่สุด
๓. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม	๑๒๖ (๘๔.๐๐)	๑๙ (๑๒.๖๖)	๓ (๒.๐๐)	๒ (๑.๓๓)	-	๔.๗๙	มากที่สุด
๔. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมตามแนววิถีพุทธ	๙๗ (๖๔.๖๖)	๓๖ (๒๔.๐๐)	๑๔ (๙.๓๓)	๓ (๒.๐๐)	-	๔.๕๑	มากที่สุด
๕. นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและข้อตกลง ของห้องเรียนและสถานศึกษา	๙๙ (๖๖.๐๐)	๓๖ (๒๔.๐๐)	๑๕ (๑๐.๐๐)	-	-	๔.๕๖	มากที่สุด
๖. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนาที่ทาง โรงเรียนจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ	๙๗ (๖๔.๖๖)	๔๘ (๓๒.๐๐)	๔ (๒.๖๖)	๑ (๐.๖๖)	-	๔.๖๐	มากที่สุด
๗. นักเรียนเป็นผู้มีจิตสาธารณะและรักความสะอาด	๙๐ (๖๐.๐๐)	๓๖ (๒๔.๐๐)	๒๓ (๑๕.๓๓)	๑ (๐.๖๖)	-	๔.๔๓	มากที่สุด
๘. นักเรียนอาสาช่วยเหลือครูและบุคลากรด้วยความ เต็มใจ	๙๕ (๖๓.๓๓)	๕๔ (๓๖.๐๐)	๑ (๐.๖๖)	-	-	๔.๖๒	มากที่สุด
๙. นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความตั้งใจ เพียร พยายามและกระตือรือร้น	๘๘ (๕๘.๖๖)	๓๓ (๒๒.๐๐)	๒๘ (๑๘.๖๖)	๑ (๐.๖๖)	-	๔.๓๗	มากที่สุด
๑๐. นักเรียนมีสมุดบันทึกความดีและบันทึกอย่าง สม่ำเสมอ	๘๐ (๕๓.๓๓)	๔๓ (๒๘.๖๖)	๒๐ (๑๓.๓๓)	๗ (๔.๖๖)	-	๔.๓๑	มากที่สุด
๑๑. นักเรียนใส่เสื้อสีขาวทุกวันพระ	๙๕ (๖๓.๓๓)	๓๒ (๒๑.๓๓)	๑๗ (๑๑.๓๓)	๓ (๒.๐๐)	-	๔.๔๐	มากที่สุด
๑๒. นักเรียนเป็นผู้ที่ประหยัด อดออม ถนอมใช้เงินและ สิ่งของ	๙๗ (๖๔.๖๖)	๔๘ (๓๒.๐๐)	๔ (๒.๖๖)	๑ (๐.๖๖)	-	๔.๖๐	มากที่สุด
๑๓. นักเรียนนั่งสมาธิและสวดมนต์ทุกสัปดาห์	๘๘ (๕๘.๖๖)	๓๓ (๒๒.๐๐)	๒๘ (๑๘.๖๖)	๑ (๐.๖๖)	-	๔.๓๗	มากที่สุด

๑๔.โครงการมีประโยชน์และส่งเสริมให้นักเรียนคุณธรรมจริยธรรม	๙๒ (๖๑.๓๓)	๔๔ (๒๙.๓๓)	๑๔ (๙.๓๓)	-	-	๔.๕๒	มากที่สุด
๑๕. ความพึงพอใจในภาพรวมต่อการจัดกิจกรรมในครั้งนี้	๙๕ (๖๓.๓๓)	๓๒ (๒๑.๓๓)	๒๐ (๑๓.๓๓)	๓ (๒.๐๐)	-	๔.๕๔	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยภาพรวมของโครงการ						๔.๕๐	มากที่สุด
คิดเป็นร้อยละ						๙๕.๙๒	

เกณฑ์ระดับความพึงพอใจคะแนนเฉลี่ย เป็นดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ๔.๐ – ๑.๘๐ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย ๑.๘๑ – ๒.๖๐ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย ๒.๖๑ – ๓.๔๐ หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย ๓.๔๑ – ๔.๒๐ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ย ๔.๒๑ – ๕.๐๐ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

จากตารางข้างต้น สรุปได้ว่าคะแนนเฉลี่ยภาพรวมของโครงการคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ ๔.๕๐ และผลการประเมินความพึงพอใจในโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๕

ผลสำเร็จของการดำเนินงาน

รายการกิจกรรม	เป้าหมาย		กำหนดเวลา	
	แผนที่กำหนด	ผล	แผนที่กำหนด	ผล
กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมสวดมนต์ประจำสัปดาห์	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐.๖๖	ตลอดปีการศึกษา	ตรงตามแผน
กิจกรรมที่ ๒ ธรรมะสอนหนู	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	เดือนกรกฎาคม	ตรงตามแผน
กิจกรรมที่ ๓ ค่ายอบรมคุณธรรม-จริยธรรม นักเรียนชั้นอนุบาล-ป.๖	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๖.๖๖	เดือนพฤศจิกายน	ตรงตามแผน
กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมตามแนววิถีพุทธ	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๘.๖๖	ตลอดปีการศึกษา	ตรงตามแผน

ผลการใช้จ่ายงบประมาณ

รายการกิจกรรม	จำนวนเงินที่ตั้งไว้	ผลการเบิกจ่าย
กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมสวดมนต์ประจำสัปดาห์	ไม่ต้องใช้งบประมาณ	-
กิจกรรมที่ ๒ ธรรมะสอนหนู	๑๐,๐๐๐	๑,๓๓๐
กิจกรรมที่ ๓ ค่ายอบรมคุณธรรม-จริยธรรม นักเรียนชั้นอนุบาล-ป.๖	๑๐,๐๐๐	๓,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมตามแนววิถีพุทธ	๕,๐๐๐	๔,๕๗๕
รวม	๒๕,๐๐๐	๘,๙๐๕

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ควรพัฒนากิจกรรมให้มีความหลากหลายมากขึ้นตามบริบทของโรงเรียนและนักเรียนในปัจจุบัน
- การจัดค่ายคุณธรรมควรจัดในโรงเรียนเพราะจะได้ประหยัดงบประมาณในการเดินทางและควรมีการค้างคืนจึงจะเป็นค่ายที่สมบูรณ์

บทที่ ๕

สรุปผลการดำเนินโครงการ

การดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรม มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. สรุปผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย

ที่	เป้าหมายของกิจกรรม/โครงการ	สภาพความสำเร็จ		ผลการดำเนินงาน
		บรรลุ	ไม่บรรลุ	
เชิงปริมาณ	นักเรียนชั้นอนุบาลถึงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ โรงเรียนคลองห้า (พฤษชัยฯ) ทุกคน	✓		ร้อยละ ๙๙.๐๓
เชิงคุณภาพ	-นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาระดับดีขึ้นไป -นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการในระดับดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๘๐	✓		ร้อยละ ๙๕.๙๒

๒. งบประมาณ

งบประมาณของโครงการที่ได้รับอนุมัติทั้งหมด ๒๕,๐๐๐ บาท

-รายละเอียดการใช้งบประมาณใช้ในกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมสวดมนต์ประจำสัปดาห์ ไม่ต้องใช้งบประมาณ

กิจกรรมที่ ๒ ธรรมะสอนหนู คำว่าสวดอุทิศในการดำเนินกิจกรรม ๑,๓๓๐ บาท

กิจกรรมที่ ๓ ค่ายอบรมคุณธรรม- จริยธรรมนักเรียนชั้นอนุบาล-ป.๖ ๓,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมตามแนววิถีพุทธ ๔,๕๗๕ บาท

รวมเงินที่ใช้ไป ๘,๙๐๕ บาท คงเหลือ ๑๖,๐๙๕ บาท

๔. จุดเด่น/จุดควรพัฒนา

จุดเด่นของโครงการ มีดังนี้

- นักเรียนได้ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้
- นักเรียนโรงเรียนคลองห้า (พฤษชัยฯ) มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มขึ้น

จุดที่ควรพัฒนาของโครงการ มีดังนี้

- ควรพัฒนากิจกรรมให้มีความหลากหลายมากขึ้น

๕. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

- ผู้รับผิดชอบควรออกแบบกิจกรรมให้มีความหลากหลายมากขึ้น
- ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

ภาคผนวก

หลักฐานเอกสารประกอบการรายงานผลการติดตามโครงการ

- ☒ บันทึกข้อความขออนุมัติ/โครงการ/กิจกรรม
- ☒ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
- ☒ แบบประเมินความพึงพอใจในกิจกรรม
- ☒ ใบลงทะเบียนการเข้าร่วมกิจกรรม
- ☒ ภาพประกอบการดำเนินงานตามกิจกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนคลองห้า (พฤษชัยฯ)

ที่ พิเศษ/๒๕๖๒

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองห้า (พฤษชัยฯ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการส่งเสริมคุณธรรม

ตามที่ข้าพเจ้า นางสาวสุพรรณษา เนาวะราช ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมคุณธรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๒ ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม ประพฤติตนได้อย่างถูกต้องตามทำนองครองธรรมและน้อมนำหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงเสนอขออนุมัติดำเนินโครงการดังกล่าว โดยมีรายละเอียดตามโครงการที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

ลงชื่อ.....ผู้ขออนุมัติโครงการ

นางสาวสุพรรณษา เนาวะราช

ครูศศ.๑

ความเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

นางสาวจรรุชา สมศรี

ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองห้า (พฤษชัยฯ)

คำสั่งโรงเรียนคลองห้า

ที่ ..... /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ปีการศึกษา ๒๕๖๒

.....

ด้วยโรงเรียนคลองห้า ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เพื่อให้งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย และเป็นไปด้วยความเรียบร้อยจึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ มีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงาน คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ และการแก้ไขปัญหาในการดำเนินโครงการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ประกอบด้วย

๑.๑ นางสาวจรรุชา	สมศรี	ประธาน
๑.๒ นางสาวมณีพร	บุญสุข	กรรมการ
๑.๔ นางสาวกิตติยา	มารศรี	กรรมการ
๑.๕ นายกรินทร์	เกิดผล	กรรมการ
๑.๖ นางสาวจันทิมา	นาคะ	กรรมการ
๑.๗ นางสาวสุพรรณษา	เนาวะราช	กรรมการและเลขานุการ

๒. คณะกรรมการฝ่ายประสานงาน ดำเนินกิจกรรม มีหน้าที่ประสานงานและการจัดกิจกรรมกับวิทยากร และดำเนินการจัดกิจกรรมตามที่กำหนดการที่วางไว้ ประกอบด้วย

๒.๑ นางสาวมณีพร	บุญสุข	ประธาน
๒.๒ นายกรินทร์	เกิดผล	กรรมการ
๒.๓ นางสาวกิตติยา	มารศรี	กรรมการ
๒.๔ นางสาวจันทิมา	นาคะ	กรรมการ
๒.๕ นายบัญชา	ฝ่ายภูเขียว	กรรมการ
๒.๖ นางสาวกนกวรรณ	โกลม	กรรมการ
๒.๗ นางสาวนริศรา	ศรีสุวรรณ	กรรมการ
๒.๘ นางสาวกชมน	ผลสินธุ์	กรรมการ
๒.๙ นายมงคล	ปิ่นงาม	กรรมการ
๒.๑๐ นางสาวพัชยา	เสียงเพราะ	กรรมการ
๒.๑๑ นางสาวสุพรรณษา	เนาวะราช	กรรมการและเลขานุการ

๓. คณะกรรมการฝ่ายอาคารสถานที่ มีหน้าที่จัดเตรียมสถานที่ให้พร้อมสำหรับการจัดกิจกรรมต่างๆ ติดตั้งป้ายไวนิลบนเวที เตรียมเครื่องเสียง รวมทั้งเก็บอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมให้เรียบร้อยทุกครั้งเมื่อเสร็จกิจกรรม ประกอบด้วย

๓.๑ นายกรินทร์	เกิดผล	ประธาน
๓.๒ นายบัญชา	ฝ่ายภูเขียว	กรรมการ
๓.๓ นายมงคล	ปิ่นงาม	กรรมการ

๓.๔ นายสุจินดา	ช่างหลอม	กรรมการ
๓.๕ นางสาวกนกวรรณ	ใจสวย	กรรมการ
๓.๖ นางสาวพัชยา	เสียงเพราะ	กรรมการและเลขานุการ

๔. คณะกรรมการฝ่ายปฎิคม มีหน้าที่ จัดเตรียมอาหาร อาหารว่างและน้ำดื่มให้แก่วิทยากร ประกอบด้วย

๔.๑ นางสาวแจ่มใส	พรหมแพ้น	ประธาน
๔.๒ นางสาวกนกวรรณ	โกมล	กรรมการ
๔.๓ นางสาวนริศรา	ศรีสุวรรณ	กรรมการ
๔.๔ นางสาวอรอนงค์	อ้วนวงษ์	กรรมการและเลขานุการ

๕. คณะกรรมการฝ่ายการเงินและสินทรัพย์ มีหน้าที่ดำเนินการจัดทำเอกสารรายการเบิกจ่ายงบประมาณ ให้ถูกต้องและเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ตลอดจนดูแลจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ประกอบด้วย

๕.๑ นางสาวมณีพร	บุญสุข	ประธาน
๕.๒ นายบัญชา	ฝ่ายภูเขียว	กรรมการ
๕.๓ นางสาวสุพรรณษา	เนาวะราช	กรรมการ
๕.๔ นางสาวกนกวรรณ	โกมล	กรรมการและเลขานุการ

๖. คณะกรรมการฝ่ายพิธีการ มีหน้าที่ดำเนินการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม และเป็นผู้ดำเนินการรายการ

๖.๑ นางสาวกิตติยา	มารศรี	ประธาน
๖.๒ นายศุภชัย	ม่วงเขาแดง	กรรมการ
๖.๓ นางสาวกนกวรรณ	โกมล	กรรมการและเลขานุการ

๗. คณะกรรมการฝ่ายวัดประเมินผล มีหน้าที่ประเมินผล/ สรุปและรายงานผลการดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วย

๗.๑ นางสาวสุพรรณษา	เนาวะราช	ประธาน
๗.๒ นางสาวแจ่มใส	พรหมแพ้น	กรรมการและเลขานุการ

ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งนี้ ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องต่างๆโดยเคร่งครัด เพื่อก่อให้เกิดผลดีแก่ทางราชการสืบต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นางสาวจรรุชา สมศรี)
ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองห้า(พฤษะฐิฐ)

แบบประเมินความพึงพอใจ
ต่อการจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรม
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ กลุ่มบริหารงานทั่วไป

.....
คำชี้แจง กรุณาตอบคำถามตามความเป็นจริง ข้อมูลจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
โรงเรียนคลองห้า (พฤษชัยฯ)

- ระดับ ๕ หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด / มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ระดับ ๔ หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก / มีความเหมาะสมในระดับมาก
ระดับ ๓ หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง / มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
ระดับ ๒ หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย / มีความเหมาะสมในระดับน้อย
ระดับ ๑ หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด / มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	ระดับความพึงพอใจ				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสวดมนต์ประจำสัปดาห์					
๒	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมธรรมะสอนหนู					
๓	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม					
๔	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมตามแนววิถีพุทธ					
๕	นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและข้อตกลงของห้องเรียนและสถานศึกษา					
๖	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนาที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ					
๗	นักเรียนเป็นผู้มีจิตสาธารณะและรักความสะอาด					
๘	นักเรียนอาสาช่วยเหลือครูและบิดามารดาด้วยความเต็มใจ					
๙	นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความตั้งใจ เพียรพยายามและกระตือรือร้น					
๑๐	นักเรียนมีสมุดบันทึกความดีและบันทึกอย่างสม่ำเสมอ					
๑๑	นักเรียนใส่เสื้อสีขาวทุกวันพระ					
๑๒	นักเรียนเป็นผู้ที่ประหยัด อดออม ถนอมใช้เงินและสิ่งของ					
๑๓	นักเรียนนั่งสมาธิและสวดมนต์ทุกสัปดาห์					
๑๔	โครงการมีประโยชน์และส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม					
๑๕	นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการจัดกิจกรรมในครั้งนี้					
๑๖	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสวดมนต์ประจำสัปดาห์					
๑๗	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมธรรมะสอนหนู					

ตอนที่ ๒ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

😊😊😊😊😊 ขอขอบคุณค่ะ 😊😊😊😊😊

สรุปผลการประเมินความพึงพอใจ
ต่อการจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรม
ปีการศึกษา ๒๕๖๒
โรงเรียนคลองห้า (พฤษชัยฯ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น/ความพึงพอใจ						
	มากที่สุด (%)	มาก (%)	ปาน กลาง (%)	น้อย (%)	น้อย ที่สุด (%)	ค่าเฉลี่ย	ระดับความ คิดเห็น
๑. ความพึงพอใจต่อการสวดมนต์ประจำสัปดาห์	๘๘ (๕๘.๖๖)	๔๘ (๓๒.๐๐)	๑๐ (๖.๖๖)	๔ (๒.๖๖)	-	๔.๔๖	มากที่สุด
๒. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมธรรมะสอนหนู	๙๐ (๖๐.๐๐)	๔๕ (๓๐.๐๐)	๑๕ (๑๐.๐๐)	-	-	๔.๕๐	มากที่สุด
๓. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมอบรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม	๑๒๖ (๘๔.๐๐)	๑๙ (๑๒.๖๖)	๓ (๒.๐๐)	๒ (๑.๓๓)	-	๔.๗๙	มากที่สุด
๔. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมตามแนววิถีพุทธ	๙๗ (๖๔.๖๖)	๓๖ (๒๔.๐๐)	๑๔ (๙.๓๓)	๓ (๒.๐๐)	-	๔.๕๑	มากที่สุด
๕. นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและข้อตกลง ของห้องเรียนและสถานศึกษา	๙๙ (๖๖.๐๐)	๓๖ (๒๔.๐๐)	๑๕ (๑๐.๐๐)	-	-	๔.๕๖	มากที่สุด
๖. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนาที่ทาง โรงเรียนจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ	๙๗ (๖๔.๖๖)	๔๘ (๓๒.๐๐)	๔ (๒.๖๖)	๑ (๐.๖๖)	-	๔.๖๐	มากที่สุด
๗. นักเรียนเป็นผู้มีจิตสาธารณะและรักความสะอาด	๙๐ (๖๐.๐๐)	๓๖ (๒๔.๐๐)	๒๓ (๑๕.๓๓)	๑ (๐.๖๖)	-	๔.๔๓	มากที่สุด
๘. นักเรียนอาสาช่วยเหลือครูและบุคลากรด้วยความ เต็มใจ	๙๕ (๖๓.๓๓)	๕๔ (๓๖.๐๐)	๑ (๐.๖๖)	-	-	๔.๖๒	มากที่สุด
๙. นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความตั้งใจ เพียร พยายามและกระตือรือร้น	๘๘ (๕๘.๖๖)	๓๓ (๒๒.๐๐)	๒๘ (๑๘.๖๖)	๑ (๐.๖๖)	-	๔.๓๗	มากที่สุด
๑๐. นักเรียนมีสมุดบันทึกความดีและบันทึกอย่าง สม่ำเสมอ	๘๐ (๕๓.๓๓)	๔๓ (๒๘.๖๖)	๒๐ (๑๓.๓๓)	๗ (๔.๖๖)	-	๔.๓๑	มากที่สุด
๑๑. นักเรียนใส่เสื้อสีขาวทุกวันพระ	๙๕ (๖๓.๓๓)	๓๒ (๒๑.๓๓)	๑๗ (๑๑.๓๓)	๓ (๒.๐๐)	-	๔.๔๐	มากที่สุด

๑๒. นักเรียนเป็นผู้ที่ประหยัด อดออม ใช้เงินและ สิ่งของ	๙๗ (๖๔.๖๖)	๔๘ (๓๒.๐๐)	๔ (๒.๖๖)	๑ (๐.๖๖)		๔.๖๐	มากที่สุด
๑๓. นักเรียนนั่งสมาธิและสวดมนต์ทุกสัปดาห์	๘๘ (๕๘.๖๖)	๓๓ (๒๒.๐๐)	๒๘ (๑๘.๖๖)	๑ (๐.๖๖)	-	๔.๓๗	มากที่สุด
๑๔. โครงการมีประโยชน์และส่งเสริมให้นักเรียนคุณธรรม จริยธรรม	๙๒ (๖๑.๓๓)	๔๔ (๒๙.๓๓)	๑๔ (๙.๓๓)	-	-	๔.๕๒	มากที่สุด
๑๕. ความพึงพอใจในภาพรวมต่อการจัดกิจกรรมในครั้งนี้	๙๕ (๖๓.๓๓)	๓๒ (๒๑.๓๓)	๒๐ (๑๓.๓๓)	๓ (๒.๐๐)	-	๔.๕๔	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยภาพรวมของโครงการ						๔.๕๐	มากที่สุด
คิดเป็นร้อยละ						๙๕.๙๒	

ภาพประกอบกิจกรรม

กิจกรรมตามแนว

วิถีพุทธ

ค่ายคุณธรรม ณ วัดปัญญานันทาราม

ธรรมะสอนหนู

กิจกรรมสวดมนต์ประจำสัปดาห์

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒

ผู้รับผิดชอบโครงการ
นางสาวสุพรรณษา เนาวะราช
นางสาวแจ่มใส พรหมแท่น

โรงเรียนคลองห้า (พฤษชัยราษฎร์บำรุง)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต ๑